

Oponentura bakalářské práce Radima Grigy

Radim Gryga v úvodu bakalářské práce přehledně a koncepčně jmenuje témata, kterými se hodlá zabývat: dětská kniha jako artefakt, ilustrace, současná ilustrace pro děti a mládež.

V úvodu práce se zabývá pojmem „artefakt“. Kniha jako artefakt je podle autora založena na „podobě vazby, typu písma, vzácného papíru“ (s. 11). Autorskou knihu správně chápe jako „prostor pro realizaci umělcova díla“ (s. 11). Úvahu zdařile završuje aplikací pojmu „autorská kniha“ na dětskou knihu: „některé z principů autorských knih využívají i obrázkové knihy pro děti“ (s. 12).

V kapitole o historii knihy Radim Gryga plynule a smysluplně líčí vývoj záznamových prostředků a nosičů záznamu, vývoj způsobu záznamu a vazby knih. „S technickým pokrokem úcta ke knize klesá... to by mělo být důvodem k výchově dětí ke kladnému vztahu ke knihám“, konstatuje v závěru stati (s. 16). Funkce knihy popisuje podle předlohy J. Tomana (s. 17), který za nejdůležitější považuje funkci estetickou.

Z této teze autor logicky odvozuje další text bakalářské práce, kde popisuje výtvarný doprovod knihy, ilustraci. Nejprve popisuje podobu knihy pro různé věkové kategorie dětí. „Kniha dítěti otevírá pohled do jiného světa“, konstatuje o knize pro čtenáře do 3 let (s. 18). Autor proto kritizuje knihy, které neodpovídají realitě, např.: „zvířátka nemají reálné barvy“ (s. 19). Autor citlivě líčí budování vztahu ke knize společnou četbou s rodiči (s. 20).

Popis podoby knihy a výchovy čtenáře podle věku dítěte je velice zdařilý. „Důležité je, aby i nadále rodiče nenásilně vytyčovali hranice, v nichž se poznání jejich dítěte bude uskutečňovat“, konstatuje např. Radim Gryga v kapitole o knize pro děti do 15 let.

Úroveň bakalářské práce přesahuje dokonalý popis technik používaných k tisku ilustrace. Je doprovázen názornými obrázky (s. 21, 22, 23).

Velice zdařilý je i popis vývoje dětské ilustrace. Radim Griga používá pro popis ilustrací výstižné formulace, jeho odborné výrazivo je na velice dobré úrovni, např. „Sekora vtipně polidštuje a alegorizuje svět hmyzu“ (s. 27). Zdařile hodnotí výtvarnou činnost autorů, kategorizuje, srovnává. Např. „Její kolorované kresby (míněna Helena Zmatlíková – pozn. oponent) se svou jasností, jednoduchostí a optimismem blíží kresbám Ladovým“ (s. 28).

Mezi funkcemi dětské knižní ilustrace jmenuje Radim Gryga kromě estetické a výchovné nápaditě i terapeutickou funkci a popisuje použití výtvarných prvků knihy k arteterapii (s. 31).

Na dvaceti pěti stranách (s. 32 -57) shromáždil Radim Gryga přehledně a podrobně informace o situaci dětské knihy na českém knižním trhu. Součástí stati je i zdařilé hodnocení výtvarné úrovně jmenovaných nakladatelství, včetně nakladatelství komerčních: „... zahrnují děti nespočtem knih, které se snaží zaujmout pouze populárními a vzhledově atraktivními kresbami“ (s. 56).

V poslední části práce líčí Radim Gryga svoje pedagogické působení na základní škole v Tursku a autorskou vazbu knihy ilustrací, které s dětmi vytvořil na námět knihy Honzíkova cesta. Škoda, že z tohoto projektu není uvedena fotodokumentace. Autor v rámci kapitoly o využití knihy v pedagogické praxi předkládá zajímavé návrhy na propojení výtvarné výchovy a českého jazyka (s. 60).

Práce Radima Gryga je z obsahového a formálního hlediska na vynikající úrovni. Jedinou výtkou je nedostatečná dokumentace pedagogické části práce.

Celkové hodnocení:

Posudek zpracoval: Mgr. Jan Hybner

.....

